

כל כנויי נזירות פרק ראשון נזיר

עין משפט
נר מצוה

יא א מיי פ"ז מהלכות
נזירות הלכה יא סגן
לאון רנ:
יב ב מיי פ"ה מהל' נזירות
הלכה א סגן ש:
יג ג מיי פ"ח מהלכות בילת
מקדש ה"ב סגן לאון
שס וע"ש בכ"מ:
יד ד מיי פ"ה מהל' נזירות
הלכה ג:
ידב ה מיי פ"ג מהל' נזירות
הלכה טו סגן לאון
רנמ:
ידז ו מיי שס הלכה יב:

תורה אור השלם

1. יין ושכר אל משת אתה
והג'ן אתך בבאבאם אל אהל
מועד ואל המתו חקת
עולם לדתריבם:
יקרא י ט

2. כל ימי נזיר מבט אשר
יעשה מגפן היין מחרצים
יעד יג אל יאכל:
במדבר ו ד

מוסף רש"י

אתיא נזירות חיילא על
שבועה. ואין זה ככלל מושבע
מהר סיי לומר שלם לחלו עליו
נזירות סיי כולל, אמר שהוא
הוא שדקדק חיובו על עמו
ועיקר האיסור לא משני גז
ולא מהר חובב הופיע, וכיוצא
בזה נזירות חלה על מדין כולל
(מאירי בשם ר"ח ש"ס שמתח
ע"ו). קעילית. שס מקום
היוטא (טו). אל דבילה קעילית,
הגדילה בלחוט מקום ומשכנת
סיון (בברכות חג). דבש.
מיד' בלע"ז, מ"ס ודבש שולקין
במד' (שם). חיוב, מלקוח, כי
יהיה מוקדשין לה נפקא אמרו
לו בנזירות (ג'). דלקדמ' הסם
על שאר משכין באזהרה דל
משת (בברכות טה). ונפקין
שקולין (סוודין טו). ר"ש
לית ליה איסור הל על
איסור. וכי אמר רבינו מיר
מן המלכות חל עליו חלי
נזירות. וכי הדל ואמר מן
תגלגלת ומן העומאה לא חלי
חלי נזירות ומגלגלת ועומאה
ומייל חלתי נזירות דמלכות
וגיס, דלון איסור חל על
איסור, הילק' איש חייב עד
שיקר מוסר צבת חלתי, דלמר
הרינו מיר קסמ' (דאמרי
בשסו). האוכל נבילה ביום
הכפורים פטור. מנעל, ללא
חלי איסור יוס כפורים ומייל
אליסור נבילה לקדים, חס
מגלגלת מעדי יוס כפורים הרי
קסם איסור נבלה, ואם נמנעלה
ביום כפורים אפילו הכי אסורה
הימה עליו מעבדק משום אכר
פסחים לו. ודירות חב' יאגו
פטור ממעלת (פסחים לו).
כל שהוא. ככל האיסקוין,
למרות. הכה"מ, לא אמרו
בזוית. הלכה נמשט מסתי,
אלא לענין קרבן. דשגמ
כלת (שבועות בא). ובע"ז שחית
י'. ונבלה על סהול עטרי
כלאו (שע"ל יח).

פי' הרא"ש (המשך)

וה"ב כי הא דאמר רבא כלומר
כי ה"ב דאמר רבא דנזיר
חלה על שבועת ח"ה חלה על
מצות קידוש. ור"ת גרס
קידושא ואברלחא מושבע
ועומד מהר סיי הוא בחמיה
ואמאי צריך קרא לימיר
שנזיר נאסר ביין קידוש
והבדל: ואביעית דלמר אשליט גרי
לית ליה איסור חל על איסור
פר"ת ומשכר יתירא שמעינן
לית דנזיר ששתיה יין ב"ה אין
חיוב משום י"ה ל"ה אתי
איסור י"ה חילא איסור
נזיר. והמכא יליף ר"ש בכל
דכתיב דאין איסור חל על
איסור הדתי משמע פטור
דקרא מיין ושכר יזיר הי"ק
משום נזיר חיוב על יין ושכר
ולאו משום איסור אחר ל"ה
אחי איסור אחר וחילי עליוה. וקשה דכ"פ כל הבשר דריש שמואל דאין איסור חל על איסור דומתו בו כי היללהו
דריש הכא מיין ושכר דגבי נזיר חל איסור דאם אמר שבועה שלא אשתה יין ואמר הריני נזיר אתיא נזירות וחילא
אשבועה ולוקח שינם הדתי משמע פטור דקרא:

י' עך שזיזר מבז"ן, או יאמר סתמא דמשמע כל מייל דנזירות
קיבל עליה ואם נזיר לפרש חרזן חג נר"ך לפרש כולם גם
תגלגלת ועומאה:
מב"ב אשר יעשה מגפן

ואכתי תגלגלת ועומאה לא שמעינן
ו"ל כיון דגלי לן ציין ה"ה שצריך
לקבל גם תגלגלת ועומאה ונפקא לן
מלישנא דקרא חל: מ"יין ושכר
זיזר. משמע אפילו נזיר או נזר
דהא כבר כתיב מכל אשר יעשה מגפן
למה לי לנמכתב מיין ושכר אלא
למשמע דלפי' לא נדר כי אם נזיר
מהני דחילי נזירות עליו ואפילו כשכב
לפרש דלכא חרזן חג לא כתיבי:
ל'אסור יין מצוה ביין הרשות.
כלומר מקרא יתירא
דמיין ושכר זיזר: מ"אי היא
קידושא ואברלחא מושבע ועומד מהר
סיני הוא. דקדוש היום דלזורייתא
ואין תמול עליו נזירות וקשה דלזרעה
להכי אינטרין קרא מיותר לומר דחיל
עליה נזירות ועוד קשה מאי משני
במר הכי כגון שגשבע לשמות וחזר
וגדר דזיזר דלחיל נזירות ומייל
אשבועה מ"מ תקשי לו הרי מושבע
ועומד מהר סיני כלומר דאין מושבע
ועומד גזול מזה שגשבע לשמות
ועוד קשה דקדוש היום! לא דלזורייתא
הוא דנהי נמי דכתיב זכור ודרשינן
זכרהו על היין אסמכתא הוא *ל"כ
לר"ת דגרסין ביתמיה וכו' מושבע
ועומד מהר סיני כלומר ל"ל קרא
מיותר לאסור יין מזהו וכי מושבע
וכו' דנהי דקדוש היום דלזורייתא על
היין לאו דלזורייתא * דזכרהו על היין
אסמכתא והשתא משני כגון שגשבע
לשמות וקע"ז קרא יתירא דחילי עליה
ל'אסור' שגשבע לשמות: ר"ש

אשר יעשה מגפן היין אמרי לך רבנן התם
דלמר על איסורי נזיר שמצטרפים זה עם זה
ור"ש לית ליה צירוף * דתניא ר"ש אומר
כל שהו למכות לא אמרו בזית אלא לענין
קרבן: מ"תנ"י היירני כשמשון כבן מנחה
כבעל דלילה כמי שעקר דלתות עזה כמי
שנקרו פלשתים את עינוו הרי זה נזיר שמשון:
ג"מ למה לי למיתנא כל הלין צריכי דאי
אחרניא קמ"ל כבן מנחה והיה תנא כבן מנחה
הוה אמינא איכא דמיתקרי הכי קמ"ל כבעל
דלילה וכמי שנקרו פלשתים את עינוו:
מ"תנ"י ימה בין נזיר עולם לנזיר שמשון נזיר
עולם הכביד שערו מיקל בתער ומביא אהר
בהמות ואם נטמא מביא קרבן מומאה נזיר
שמשון הכביד שערו אינו מיקל ואם נטמא
אינו מביא קרבן מומאה: ג"מ נזיר עולם מאן
דבר שמייה חסורי מיחסרא והכי קתני
האומר הריני נזיר עולם הרי זה נזיר *
מה בין נזיר עולם לנזיר שמשון נזיר עולם
הכביד שערו מיקל בתער ומביא שלש
בהמות ואם נטמא מביא קרבן מומאה נזיר
שמשון הכביד שערו אינו מיקל בתער
ואינו

שבעה של אשתה כדפרישמי: ר'ב"י שמעון דלית ליה צירוף. כלומר
אין נר"ך ימור לצירוף דלפי' בשאר איסורים כחלז דגס מתייב כל שזו
ולא אמרו כיח' אלא לקרבן והכל לא שיין צירוף אלא נזיר
אינו נזיר שמשון וצ"ע. וא"ת שאלה איכא צינייהו דנזיר
שמשון ליתא בשאלה ומיר עולם אימא בשאלה דלפי' צ"פ בתרא
דמכות (דף כג). גבי חורש מלס' אחד ו"ל מילתא דליתא בנזירות לא
קמי וחס יסאל על נזירות או לא הוי מיר וה"ק מה בין נזיר שמשון כו'
כשתייהם נזירין: ו'בשמשון כבן מנחה בבע"ז ר"ר"ה. דלכא כשמשון
לחודיה או כבן מנחה לחודיה לא סגי עד שימיר שלשת דמוכות גמ'
מכאן ואילק' גריס ר"מ וכמי שעקר דלתות עזה צו"י וכמי שנקרו
פלשתים את עינוו דאו או קאמר כלומר או שימיר כמי שעקר או
כמי שנקרו כו' * דאי אמר כבעל דלילה לחוד או כמי שעקר דלתות
עזה לחוד או כמי שנקרו פלשתים את עינוו לחוד דהוי מיר שמשון דבזה
ליכא למיטעי: נ'זיר עולם מיקל'. ולא מגלח לגמרי כאבזלוס שלא
גלח לגמרי שהרי נתלה בשעריו: ו'מביא ג' בהמות. זשעה
שמיקל הלכה למשה מסיני ואסמכתא מאבזלוס דלמר אשליט גרי
תועאת עולה ושלמים נזיר טהור: קרבן עומאה. שתי תורים ואסם:
קרבן

אחי איסור אחר וחילי עליוה. וקשה דכ"פ כל הבשר דריש שמואל דאין איסור חל על איסור דומתו בו כי היללהו
דריש הכא מיין ושכר דגבי נזיר חל איסור דאם אמר שבועה שלא אשתה יין ואמר הריני נזיר אתיא נזירות וחילא
אשבועה ולוקח שינם הדתי משמע פטור דקרא:

אוהרי מושבע ועומד * ועליו מהר סיני הוא. דכתיב * זכור את יוס
השבת לקדשו וזכרהו על היין אין לי אלא דכתיב * זכרהו על היין
ת"ל כו' * (פסחים דף קו.) וק"ל * דנשבע לנבל את המצוה פטור דלא
אתיא שבועה ומצטלה מזהו. וא"ת הא תנן (מדרים דף טו.) שבועות דף סה.)

הרי מושבע ועומד עליו מהר סיני אלא כי הא
דאמר רבא *שבועה שאשתה וחזר ואמר
הריני נזיר אתיא נזירות חיילא על שבועה
ורבנן נמי הא מיבעי ליה לאסור יין מצוה
ביין רשות א"כ לימא קרא מיין מאי ושכר
שמעת מינה תרתי ור"ש היינו טעמא דכתב
שכר לאלופי שכר שכר למקדש דכתיב יין
ושכר אל תשת אתה ובנך אתך מה גבי
נזיר יין הוא דליתסר אבל שאר משקין לא
אף גבי מקדש נמי יין הוא דליתסר אבל שאר
משקין המשתכרין לא ולאפוקי מדר' יהודה
ד'תניא ר'ר' יהודה אומר: אבל דבילה קעילית
ושתה דבש וחלב ונכנס למקדש חייב
איבעית אימא ר"ש לית ליה איסור חל על
איסור * דתניא ר"ש אומר האוכל נבילה ביום
הכפורים פטור ולרבנן נמי הכתיב *מכל
אשר יעשה מגפן היין אמרי לך רבנן התם
דלמר על איסורי נזיר שמצטרפים זה עם זה
ור"ש לית ליה צירוף * דתניא ר"ש אומר
כל שהו למכות לא אמרו בזית אלא לענין
קרבן: מ"תנ"י היירני כשמשון כבן מנחה
כבעל דלילה כמי שעקר דלתות עזה כמי
שנקרו פלשתים את עינוו הרי זה נזיר שמשון:
ג"מ למה לי למיתנא כל הלין צריכי דאי
אחרניא קמ"ל כבן מנחה והיה תנא כבן מנחה
הוה אמינא איכא דמיתקרי הכי קמ"ל כבעל
דלילה וכמי שנקרו פלשתים את עינוו:
מ"תנ"י ימה בין נזיר עולם לנזיר שמשון נזיר
עולם הכביד שערו מיקל בתער ומביא אהר
בהמות ואם נטמא מביא קרבן מומאה נזיר
שמשון הכביד שערו אינו מיקל ואם נטמא
אינו מביא קרבן מומאה: ג"מ נזיר עולם מאן
דבר שמייה חסורי מיחסרא והכי קתני
האומר הריני נזיר עולם הרי זה נזיר *
מה בין נזיר עולם לנזיר שמשון נזיר עולם
הכביד שערו מיקל בתער ומביא שלש
בהמות ואם נטמא מביא קרבן מומאה נזיר
שמשון הכביד שערו אינו מיקל בתער
ואינו

הרהות הרבי"ן
אל (א) הן: ב) מיבט עליו ליתא
כתיב: ג) דל' הוא נמי:
ד) מקרא יתירא: ה) חילא:
ו) פרישתי: ז) [הכוונת]:
ח) מילין: ט) [הכוונת]: י) שגגתו:
יא) אשכנזי חלשני משום:
יב) דמיתר: יג) מן הריני כשמשון
יא) כבן מנח (א) כי שבעה שנים
יג) מן מיתנו או ליתא כתיב:
יז) כל ימי חייו ליתא כתיב:
יח) לפיכך מיון שחבירי שערו
כלומר מין שגבע כו':
יט) כתיב הקד' ומ"ה' ממלת
כל ו' ומב"ב כו' והדל':

הגהות הרב"ח
א) ג' דליתא ר"ש אמר כל
שהוא. כ"ב ע"ל סוף דף ל"ז
דף ל"ח: ב) שם ה"ו ה"ו מיר
עולם מה בין: ג) ר"ש ד"ה
הריני כשמשון כבן מנח כבעל
וכי אמר כשמשון כבן מנח
כ"ל ותיב או ממק' ג'
פעמים: ד) ר"ה הריני מיר
עולם וכו' כ' ו' י' ותיב
הדל': ה) תוב' ד"ה ללפני
למקדש מהכא דאינו חיוב:

גלוין הש"ס
תור"ה מאי היא וכו' ל"ב
לר"ת ע"י טוה"ר דף נ"ב ע"א
תור"ה ק"ש:

הגהות מהר"ב
רנשובור
א) רש"י ד"ה אלא כי הא
דלמר רבא וכו' אצ"ג דהוי
שבע לנבל את הנזילה. כ"ב
ע"י על טוה"ר ש"י כזב אורח
מישור כשם ש"מ אלשין פי'
קב כדי לפלק ממנו השבת
מות יאיר פ"י יא': ב) תוב'
ד"ה מאי היא קידושא
אבדלמת וכו' דנהי דקידיש
היוס דלזורייתא על היין לאו
דלזורייתא. כ"ב ע"י רכ"ז' ו' י'
קמג ע"א: ג) ד"ה כשמשון
וכי דאי אמר כבעל דלילה
לחוד. כ"ב ע"י מסופות י"ט
ואורח משור:

הגהות התוספות
1. ז"ל דקדוש היום על היין.

ההות דלמר דליתא ר"ש אומר כל
שהוא. כ"ב ע"ל סוף דף ל"ז
דף ל"ח: ב) שם ה"ו ה"ו מיר
עולם מה בין: ג) ר"ש ד"ה
הריני כשמשון כבן מנח כבעל
וכי אמר כשמשון כבן מנח
כ"ל ותיב או ממק' ג'
פעמים: ד) ר"ה הריני מיר
עולם וכו' כ' ו' י' ותיב
הדל': ה) תוב' ד"ה ללפני
למקדש מהכא דאינו חיוב:

הגהות הרב"ח
א) ג' דליתא ר"ש אמר כל
שהוא. כ"ב ע"ל סוף דף ל"ז
דף ל"ח: ב) שם ה"ו ה"ו מיר
עולם מה בין: ג) ר"ש ד"ה
הריני כשמשון כבן מנח כבעל
וכי אמר כשמשון כבן מנח
כ"ל ותיב או ממק' ג'
פעמים: ד) ר"ה הריני מיר
עולם וכו' כ' ו' י' ותיב
הדל': ה) תוב' ד"ה ללפני
למקדש מהכא דאינו חיוב:

גלוין הש"ס
תור"ה מאי היא וכו' ל"ב
לר"ת ע"י טוה"ר דף נ"ב ע"א
תור"ה ק"ש:

הגהות מהר"ב
רנשובור
א) רש"י ד"ה אלא כי הא
דלמר רבא וכו' אצ"ג דהוי
שבע לנבל את הנזילה. כ"ב
ע"י על טוה"ר ש"י כזב אורח
מישור כשם ש"מ אלשין פי'
קב כדי לפלק ממנו השבת
מות יאיר פ"י יא': ב) תוב'
ד"ה מאי היא קידושא
אבדלמת וכו' דנהי דקידיש
היוס דלזורייתא על היין לאו
דלזורייתא. כ"ב ע"י רכ"ז' ו' י'
קמג ע"א: ג) ד"ה כשמשון
וכי דאי אמר כבעל דלילה
לחוד. כ"ב ע"י מסופות י"ט
ואורח משור:

הגהות התוספות
1. ז"ל דקדוש היום על היין.